

ХІРУРГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ

PAEDIATRIC SURGERY ^{1 (54)} 2017

**Організація хірургічної
допомоги** стор. 19

Зарубіжний досвід стор. 29

Сучасні технології стор. 32

Оториноларингологія стор. 45

**Доброякісні
новоутворення** стор. 49

Ортопедія стор. 58

**Урологія
та гінекологія** стор. 69

Запрошуємо до дискусії

На сторінках нової рубрики поділіться своїми здобутками та проблемами з даного питання. Запрошуємо до обговорення проблем, які будуть підійматися на сторінках журналу стор. 9

До уваги авторів

Алгоритм реєстрації індексу вченого ORCID стор. 24

Оновлені правила оформлення статей стор. 120

НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ П.Л. ШУПИКА
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ДИТЯЧИХ ХІРУРГІВ
ТОВ «ГРУПА КОМПАНІЙ «МЕД ЕКСПЕРТ»

ХІРУРГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ

науково-практичний спеціалізований журнал

ХИРУРГИЯ ДЕТСКОГО ВОЗРАСТА

научно-практический специализированный журнал

ШЕФ-РЕДАКТОР – **Толстанов О.К.**, доктор мед. наук, професор,
проректор з навчально-педагогічної роботи
НМАПО імені П.Л. Шупика

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР – **Русак П.С.**, доктор мед. наук,
професор кафедри дитячої хірургії НМАПО імені П.Л. Шупика,
завідувач хірургічним відділенням №1 Житомирської обласної
дитячої клінічної лікарні

СЕКРЕТАРІАТ

Шевчук Д.В. (Житомир, Україна) - відповідальний секретар	Пономаренко О.П. (Київ, Україна)
Горелік В.В. (Київ, Україна)	Рибальченко В.Ф. (Київ, Україна)
Доманський О.Б. (Київ, Україна)	Талько М.О. (Київ, Україна)
Мельниченко М.Г. (Одеса, Україна)	Чаварга М.І. (Ужгород, Україна)
	Чеканов Д.Ю. (Миколаїв, Україна)

НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ

Боднар Б.М. (Чернівці, Україна)	Макаров А.В. (Київ, Україна)
Давиденко В.Б. (Харків, Україна)	Момотов А.О. (Київ, Україна) – координатор групи
Кукуруза Ю.П. (Вінниця, Україна)	Ніколаєва Н.Г. (Одеса, Україна)
Лазоришенець В.В. (Київ, Україна)	Сушко В.І. (Дніпро, Україна)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Аверін В.І. (Мінськ, Білорусь)	Левицький А.Ф. (Київ, Україна)
Боднар О.Б. (Чернівці, Україна)	Лопез М. (Барселона, Іспанія)
Вдовиченко Ю.П. (Київ, Україна)	Лосев О.О. (Одеса, Україна)
Веселій С.В. (Лиман, Україна)	Мюнтер Х. (Лондон, Великобританія)
Вороненко Ю.В. (Київ, Україна)	Наконечний А.Й. (Львів, Україна)
Гончар В.В. (Київ, Україна)	Патковський Д. (Вроцлав, Польща)
Горбатюк О.М. (Київ, Україна)	Пашенко Ю.В. (Харків, Україна)
Гудумак Є.М. (Кишинів, Молдова)	Переяслов А.А. (Львів, Україна)
Гук Ю.М. (Київ, Україна)	Петербурзький В.Ф. (Київ, Україна)
Данилов О.А. (Київ, Україна)	Петерсонс А. (Рига, Латвія)
Дігтяр В.А. (Дніпро, Україна)	Погорілий В.В. (Вінниця, Україна)
Дмитряков В.О. (Запоріжжя, Україна)	Притула В.П. (Київ, Україна)
Дубровін О.Г. (Київ, Україна)	Руденко Н.М. (Київ, Україна)
Ємець І.М. (Київ, Україна)	Слепов О.К. (Київ, Україна)
Запорожан С.Й. (Тернопіль, Україна)	Сокур П.П. (Київ, Україна)
Калічинський П. (Варшава, Польща)	Спахі О.В. (Запоріжжя, Україна)
Ковальчук В.І. (Гродно, Білорусь)	Текюл С. (Анкара, Туреччина)
Козинець Г.П. (Київ, Україна)	Усенко О.Ю. (Київ, Україна)
Коноплицький В.С. (Вінниця, Україна)	Фофанов О.Д. (Івано-Франківськ, Україна)
Капуллер В. (Єрусалим, Ізраїль)	Храпач В.В. (Київ, Україна)
Косаковський А.Л. (Київ, Україна)	Чаудерна П. (Гданськ, Польща)
Котенко О.Г. (Київ, Україна)	Ченг В. (Пекин, Китай)
Кравчук Б.О. (Київ, Україна)	Черіан А. (Лондон, Великобританія)
Кривченя Д.Ю. (Київ, Україна)	Юркевич Б. (Варшава, Польща)
Ксьонз І.В. (Полтава, Україна)	
Куценко Я.Б. (Київ, Україна)	

Видавець ТОВ «Група компаній «Мед Експерт»
Свідоцтво про державну реєстрацію ЗМІ
КВ № 22500-12400ПР від 13.01.2017 р.
Видається з 2003 р.

Періодичність виходу — 4 рази на рік

Наказом МОН України №374 від 13.03.2017 р.
журнал «Хірургія дитячого віку» включено до
переліку наукових видань України, в яких
можуть публікуватися результати дисертаційних
робіт на здобуття наукових фахових ступенів
доктора і кандидата наук

Затверджено Вченою радою Національної
медичної академії післядипломної освіти
імені П.Л. Шупика Протокол № 3 від 15.03.2017 р.
Підписано до друку 27.03.2017 р.

Журнал «Хірургія дитячого віку» реферується
Інститутом проблем реєстрації інформації
НАН України

Адреса для листування:

ТОВ «Група компаній Мед Експерт»,

«Хірургія дитячого віку»,

а/с 80, м. Київ-211, Україна, 04211

Тел./факс: +38 044 498-08-80

E-mail: pediatric.surgery.ukraine@gmail.com;

pediatr@med-expert.com.ua

<http://med-expert.com.ua/>

Формат 60x90/8. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 16. Обл.-вид. арк. 13,95.

Загальний наклад 1 000 прим.

Зам. № 28.03/01 від 28.03.2017 р.

Надруковано з готових фотоформ у типографії

«Аврора-принт»,

м. Київ, вул. Причальна, 5, тел. +38 (044) 550-52-44

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

A00 № 777897 від 06.07.2009 р.

Всі статті рецензовані. Повний або частковий
передрук або тиражування у будь-який спосіб
матеріалів, опублікованих у цьому виданні,
допускається лише за письмовим дозволом
редакції. Відповідальність за зміст рекламних
матеріалів несе рекламодавець.

Журнал «Хірургія дитячого віку» включений у
наукометричні, реферативні та пошукові бази
даних: **РІНЦ**, **Science index (eLIBRARY.RU)**,
Google Scholar, **CrossRef**, **Джерело**. Статтям
журналу присвоюється DOI.

© Національна медична академія
післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, 2017
© Всеукраїнська асоціація дитячих хірургів, 2017
© ТОВ «Група компаній «Мед Експерт», 2017

Київ 2017

SHUPYK NATIONAL MEDICAL ACADEMY OF POSTGRADUATE EDUCATION
UKRAINIAN ASSOCIATION PAEDIATRICS SURGERY
GROUP OF COMPANIES MED EXPERT, LLC

PAEDIATRIC SURGERY

Scientific and Practical Journal

SHEAF-EDITOR – Tolstanov O.K., Doctor of Medical Sciences,
Professor, First Deputy Rector, of the Shupyk National Medical Academy
of Postgraduate Education

HEAD EDITOR – Rusak P.S., Doctor of Medical Sciences,
Professor of Pediatric Surgery Department Shupyk National Medical
Academy of Postgraduate Education; Head of Department pediatric surgery
of Zhytomyr Regional Children's Clinical Hospital

SECRETARIAT

Shevchuk D.V. (Zhytomyr, Ukraine) -
Executive Secretary
Gorelyk V.V. (Kyiv, Ukraine)
Domanskiy O.B. (Kyiv, Ukraine)
Lazorishenetc V.V. (Kyiv, Ukraine)
Melnichenko M.G. (Odesa, Ukraine)

Ponomorenko O.P. (Kyiv, Ukraine)
Ribalchenko V.F. (Kyiv, Ukraine)
Tal'ko M.O. (Kyiv, Ukraine)
Chavarga M.I. (Uzhgorod, Ukraine)
Chekanov D.Yu. (Mikolauiv, Ukraine)

SCIENTIFIC ADVISERS

Bodnar B.M. (Chernyvtcy, Ukraine)
Davidenko V.B. (Kharkiv, Ukraine)
Kukuruza Yu.P. (Vinnitca, Ukraine)
Makarov A.V. (Kyiv, Ukraine)

Momotov A.O. (Kyiv, Ukraine) –
coordinator
Nikolaeva N.G. (Odesa, Ukraine)
Sushko B.I. (Dnipro, Ukraine)

EDITORIAL BOARD

Averin B.I. (Minsk, Belarus)
Bodnar O.B. (Chernyvtcy, Ukraine)
Vdovichenko Yu.P. (Kyiv, Ukraine)
Veseliy S.V. (Liman, Ukraine)
Voronenko Yu.V. (Kyiv, Ukraine)
Gonchar V.V. (Kyiv, Ukraine)
Gorbatyuk O.M. (Kyiv, Ukraine)
Gudumak E.M. (Chisinau, Moldova)
Guk Yu.M. (Kyiv, Ukraine)
Danylov O.A. (Kyiv, Ukraine)
Digtyar B.A. (Dnipro, Ukraine)
Dmitryakov V.O. (Zaporizhzhia,
Ukraine)
Dubrovyn O.G. (Kyiv, Ukraine)
Emetc I.M. (Kyiv, Ukraine)
Zaporozhan S.Y. (Ternopil, Ukraine)
Kaliciński P. (Warsaw, Poland)
Kovalchuk B.I. (Grodno, Belarus)
Kozinetc G.P. (Kyiv, Ukraine)
Konopliitskiy B.S. (Vinnitca, Ukraine)
Kapuller V. (Jerusalem, Israel)
Kosakovskiy A.L. (Kyiv, Ukraine)
Kotenko O.G. (Kyiv, Ukraine)
Kravchuk B.O. (Kyiv, Ukraine)
Krivchenya D.Yu. (Kyiv, Ukraine)
Ksyonz I.V. (Poltava, Ukraine)

Kutcenok Ya.B. (Kyiv, Ukraine)
Levitckiy A.F. (Kyiv, Ukraine)
Lopez M. (Barcelona, Spain)
Losev O.O. (Odesa, Ukraine)
Munther H. (London, Great Britain)
Nakonechniy A.Y. (Lviv, Ukraine)
Patkowski D. (Wroclaw, Poland)
Paschenko Yu.V. (Kharkiv, Ukraine)
Pereyaslov A.A. (Lviv, Ukraine)
Peterburgskiy V.F. (Kyiv, Ukraine)
Petersons A. (Riga, Latvia)
Pogoriliy V.V. (Vinnitca, Ukraine)
Pritula V.P. (Kyiv, Ukraine)
Rudenko N.M. (Kyiv, Ukraine)
Sliepov O.K. (Kyiv, Ukraine)
Sokur P.P. (Kyiv, Ukraine)
Spahy O.V. (Zaporizhzhia, Ukraine)
Tekgül S. (Ankara, Turkey)
Usenko O.Yu. (Kyiv, Ukraine)
Fofanov O.D. (Ivano-Frankivsk,
Ukraine)
Hrapach V.V. (Kyiv, Ukraine)
Czauderna P. (Gdansk, Poland)
Cheng W. (Beijing, China)
Cherian A. (London, Great Britain)
Jurkiewicz B. (Warsaw, Poland)

Publisher - Group of companies MedExpert, LLC

Certificate of registration of KB № 22500-12400PIP
of 13.01.2017

Published since 2003 p.

Periodicity - 4 times a year

By the Order of the MES of Ukraine № 374 of
13.03.2017 journal «Paediatric Surgery» is included
to the list of scientific publications of Ukraine, in
which can be published the results of thesis works and
achievement of the scientific levels of doctor and can-
didate of sciences.

Recommended by the Shupyk National Medical
Academy of Postgraduate Education, Protocol №2
from 15.03.2017y.

Signed for publication 27.03.2017 y.

The journal «Paediatrics Surgery» abstracted by the
Institute of Information Recording Problems
of Ukraine

Mailing address:

Group of Companies Med Expert, LLC,
«Paediatrics Surgery»,
p/b 80, Kyiv, 04211, Ukraine,
Tel./fax: +38 044 498-08-80
E-mail: pediatric.surgery.ukraine@gmail.com;
pediatr@med-expert.com.ua;
<http://med-expert.com.ua>

Format 60x90/8. Offset paper.

Conventional printed sheet. 13,95.

Total circulation is 1 000 copies.

Ord. №28.03/01 from 28.03.2017

Printed in the «Aurora-print» printing house,

5, Prichalnaya Str., Kyiv, tel. (044) 550-52-44

Certificate A00 № 777897 from 06.07.2009 y.

All articles reviewed. Total or partial copy of materials
published in this publication at any way is available
only by the letter of permission of the journal staff.
Advertiser is responsible for the content of advertising
materials.

Journal «Paediatric Surgery» is included in the
scientometric, abstract and search databases: **RICR**,
Science index (eLIBRARY.RU), **Google Scholar**,
CrossRef, **Djerele**.

© Shupyk National Medical Academy
of Postgraduate Education, 2017

© Ukrainian Association Paediatric Surgery, 2017

© Group of Companies MedExpert, LLC, 2017

Kyiv 2017